

Zakkaartje Hooikoorts

Conform NHG-Standaard Allergische en niet-allergische rinitis

Wanneer denken aan hooikoorts?	Anamnese & onderzoek	Duur en ernst bepalen het beleid
<p>Typische klachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Niezen, loopneus, jeuk in neus/gehemelte/ogen, verstopte neus, reukverlies Jeukende ogen + klachten bij droog, zonnig weer, in het pollenseizoen <p>Belangrijkste allergenen & seizoenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Berkenpollen: februari t/m mei Graspollen: mei t/m augustus Huisstofmijt: vooral najaar/winter; huisdieren en schimmels: het hele jaar <p>Bij (jonge) kinderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Denk eraan bij hoesten en malaise: vraag actief door naar neus- en oogklachten 	<p>Vraag naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aard, duur en ernst van de klachten; effect op slaap, dagelijks leven, verzuim Kortademigheid of piepen Ontstaan/verergering: stofzuigen, contact dieren, seizoenen, specifieke prikkels (rook, geur, temperatuur, alcohol) <p>Lichamelijk onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meestal niet nodig. Wél bij eenzijdige klachten, ouderen, of onvoldoende effect van behandeling <p>Aanvullend onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Geïsoleerde gras-/boompollenallergie: anamnese is voldoende Onduidelijke oorzaak: bloedonderzoek (inhalatieallergenscreening) 	<p>Duur:</p> <ul style="list-style-type: none"> Incidenteel Intermitterend: < 4 dagen/week óf < 4 weken Persisterend: langer aanwezig <p>Ernst:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mild Matig ernstig tot ernstig: invloed op slaap en dagelijkse activiteiten <p>Diagnose stellen bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> Passende allergieklachten, óf een positieve test met bijpassende klachten Negatieve test → allergische rinitis onwaarschijnlijk

Niet-medicamenteus	Medicamenteus stappenplan	Voorkeursmiddelen (≥ 12 jaar)										
<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vermijd prikkels waar mogelijk; streef naar een rookvrije omgeving <p>Bij pollenallergie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ramen dicht, zonnebril, niet grasmaaien, wasgoed binnen drogen, niet omkleden in de slaapkamer Check het hooikoortswaarschuwingbericht bij buitenactiviteiten <p>Bij huisstofmijtallergie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Beddengoed wekelijks wassen op 60°C, glad vloeroppervlak, stofzuigen bij afwezigheid patiënt Allergeen werende matrashoes: NIET meer aanbevolen <p>Bij huisdierallergie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Afstand doen van het dier is het meest effectief; anders: dier niet in de slaapkamer 	<p>Incidentele klachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oraal of nasaal antihistaminicum zn.. <p>Intermitterend en mild:</p> <ul style="list-style-type: none"> Antihistaminicum (oraal/nasaal) of corticosteroidneusspray; bij verstopte neus werkt een spray beter <p>Persisterend of matig ernstig-ernstig:</p> <ul style="list-style-type: none"> Corticosteroidneusspray is eerste keus, evt. + antihistaminicum (combinatiepreparaat azelastine/fluticason mogelijk) <p>Onvoldoende effect:</p> <ul style="list-style-type: none"> Voeg een antihistaminicum toe, verhoog de dosis spray, of switch binnen dezelfde groep 	<p>Standaarddoseringen:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Middel</th> <th>Dosering</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Cetirizine</td> <td>1dd 10 mg</td> </tr> <tr> <td>Desloratadine</td> <td>1dd 5 mg</td> </tr> <tr> <td>Fluticason</td> <td>1dd2 verstuiving neusgat</td> </tr> <tr> <td>Azelastine</td> <td>2dd1 verstuiving neusgat</td> </tr> </tbody> </table> <p>Gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spray weg van het neustussenschot richten; start vóór blootstelling en gebruik consequent door <p>Zwangerschap/borstvoeding:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fluticason neusspray 1e keus; systemisch: loratadine (1e) of cetirizine (2e) 	Middel	Dosering	Cetirizine	1dd 10 mg	Desloratadine	1dd 5 mg	Fluticason	1dd2 verstuiving neusgat	Azelastine	2dd1 verstuiving neusgat
Middel	Dosering											
Cetirizine	1dd 10 mg											
Desloratadine	1dd 5 mg											
Fluticason	1dd2 verstuiving neusgat											
Azelastine	2dd1 verstuiving neusgat											

Bijwerkingen, controle & overige opties	Wanneer verwijzen?
<p>Bijwerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Systemische bijwerkingen zijn zeldzaam. Lokale irritatie/bloedneus bij neusspray: vaak voorbijgaand: controleer de spraytechniek, evt. enkele dagen stoppen <p>Controle:</p> <ul style="list-style-type: none"> Incidenteel/mild: niet nodig, tenzij na 4 weken geen verbetering Persisterend/matig ernstig-ernstig: controleer na 4 weken; vraag naar tevredenheid en juist gebruik <p>Subcutane immunotherapie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Overweeg bij ernstige klachten ondanks optimale behandeling; starten bij voorkeur in het ziekenhuis (risico op anafylaxie) <p>Niet aanbevolen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sublinguale immunotherapie (tabletjes/druppels), montelukast, orale/intramusculaire corticosteroiden, oudere sederende antihistaminica 	<p>KNO-arts:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aanhoudende klachten ondanks max. dosering van beide middelgroepen Eenzijdige klachten of bloederige afscheiding (verdenking maligniteit) Therapieresistente rinitis bij ouderen <p>KNO-arts/allergoloog:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ernstige klachten, onvoldoende reactie op medicatie, of geschikt/gemotiveerd voor immunotherapie (vanaf 6 jaar) <p>Allergoloog/bedrijfsarts:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bij vermoeden van werk- of studie gerelateerde rinitis